

ZÁPIS ZE ZASEDÁNÍ RADY VLÁDY ČR PRO LIDSKÁ PRÁVA 29. května 2006

Přítomni:

Členové Rady: Svatopluk Karásek (předseda), Jaroslav Daněk (MO), Jaroslav Müllner (MŠMT), Radovan Suchánek (MZdr), Anna Šabatová, Pavla Boučková, Dana Němcová, Kumar Vishwanathan, Petra Burčíková, Gwendolyn Albert, Jana Chalupová, Jiří Matolín, Daniela Světlíková, Petr Uhl;

Stálí zástupci: Michal Nádvořník (MK), Pavel Rotyka (MS), Štefan Čulík (MPSV), Radim Bureš (MV), Martin Plíšek (MI), Hana Vejborná (MMR), Veronika Stromšíková (MZV), Tomáš Langášek, Lenka Hoffmanová, Anna Grušová, Helena Kunstová;

Hosté, pověřené osoby a ostatní přítomní: Petr Struk (předseda Výboru pro lidská práva a biomedicínu), Jan Bárta (předseda Výboru pro práva cizinců), Pavel Čížinský (člen Výboru pro práva cizinců), Josef Mrázek (předseda Výboru pro hospodářská, sociální a kulturní práva), Kateřina Valachová (členka Výboru pro hospodářská, sociální a kulturní práva), Dagmar Zelenková (MPSV, členka Výboru pro odstranění všech forem diskriminace žen), Daniela Grabmüllerová (MMR, členka Výboru pro hospodářská, sociální a kulturní práva), Alexandra Vobořilová (MMR), Pavla Schödelbauerová (MMR), Lubomír Augustín (MZdr), Kateřina Jacques (ředitelka sekce pro lidská práva a rovné příležitosti Úřadu vlády, vedoucí sekretariátu zmocněnce vlády pro lidská práva), Czeslaw Walek (ředitel kanceláře Rady vlády ČR pro záležitosti romské komunity);

Sekretariát Rady: Andrea Baršová (místopředsedkyně Rady), Jana Marečková (tajemnice Rady), Lucie Otáhalová, Lucie Rybová, Veronika Doležilová, Petra Šuntilová;

Omluveni: Miloslav Koudelný (MV), Pavel Svoboda (MZV), Petra Smolíková (MK)

Zasedání řídil předseda Rady Svatopluk Karásek. Předseda přivítal v úvodu hosty a členy a omluvil nepřítomné. Protože se zasedání Rady účastnili poprvé nově jmenované členky a členové, všichni přítomní se krátce představili. Předseda Rady sdělil, že na členství v Radě rezignoval 15. března 2006 Zdeněk Sovák. Současně tím zanikla i funkce jeho stálého zástupce Libora Nedorosta. Přítomno bylo 22 osob s hlasovacím právem. Rada byla usnášeníschopná.

Program navržený v pozvánce byl schválen (hlasování 22-0-0) s vypuštěním bodu 8.a - podnět Libora Nedorosta, bývalého stálého zástupce bývalého člena Rady Zdeňka Sováka k problematice zveřejňování informací o probíhajícím trestním řízení orgány činnými v trestním řízení (hlasování 19-0-3) a zařazením nového bodu 8.c - informace o Evropském roku rovných příležitostí pro všechny (2007) – směrem ke spravedlivé společnosti (hlasování 22-0-0). Pořadí bodů programu bylo stanoveno následovně:

1. personální složení Rady - informace o jmenování nových členů Rady - představitelů občanské a odborné veřejnosti a akademické obce a jejich stálých zástupců vládou, rekonstrukce Rady pro následující funkční období; informace o změně statutu Rady;
2. podnět Výboru pro odstranění všech forem diskriminace žen k diskriminaci mužů pečujících o děti – projednání stanoviska náměstka ministra práce a sociálních věcí pro oblast sociálního pojištění, příjmové politiky a posudkové služby Jiřího Hoffmana ze dne 28. dubna 2006;
3. podnět Výboru proti mučení a jinému nelidskému, krutému, ponižujícímu zacházení a trestání ke zřízení samostatného orgánu pro šetření deliktního jednání příslušníků Policie

- ČR, obecní policie a Vězeňské služby ČR – informace o výsledcích meziresortního připomínkového řízení a projednání dalšího postupu;
4. podnět Výboru pro lidská práva a biomedicínu ve věci sterilizací prováděných v rozporu s právem;
  5. podnět Výboru pro práva cizinců k zajištění rovného a účinného přístupu cizinců ke vzdělávání a ke školským službám;
  6. podnět Výboru pro odstranění všech forem diskriminace žen ke změně vzorových statutů pro poradní a pracovní orgány vlády;
  7. podnět Výboru pro hospodářská, sociální a kulturní práva k problematice bydlení osob ohrožených sociálním vyloučením;
  8. různé:
    - b. informace o Evropské kampani mládeže na podporu lidských práv, rozmanitosti mezi národy a participace – „All Different – All Equal“
    - c. informace o Evropském roku rovných příležitostí pro všechny (2007) – směrem ke spravedlivé společnosti

1. personální složení Rady - informace o jmenování nových členů Rady - představitelů veřejnosti a jejich stálých zástupců vládou, rekonstrukce Rady pro následující funkční období; informace o změně statutu Rady

Předseda Rady informoval, že po projednání návrhu na jmenování nových členů Rady – představitelů veřejnosti a jejich stálých zástupců Radou byl materiál předložen vládě. V meziresortním připomínkovém řízení uplatnilo zásadní připomínku MŠMT, které nesouhlasilo se jmenováním Davida Strupka členem Rady. Jako důvod nesouhlasu s tímto návrhem uvedlo MŠMT námitky proti způsobu, jakým pan Strupek zastupoval stěžovatele při projednávání jejich stížnosti na diskriminaci ve zvláštních školách před Evropským soudem pro lidská práva. Protože předseda Rady s touto námitkou nesouhlasil, materiál byl vládě předložen s rozporem. Ta o něm jednala 19. dubna a rozhodla tak, že členkou Rady jmenovala Petru Burčíkovou, která byla navrhována za stálou zástupkyni Davida Strupka, a Davida Strupka jmenovala vláda stálým zástupcem členky Rady Petry Burčíkové. Dalšími členy byli jmenování Gwendolyn Albert, Jiří Matolín, Daniela Světlíková a Petr Uhl. Současně vláda schválila navržené změny statutu, které směřovaly zejména k vyjasnění postavení místopředsedkyně Rady a jejího hlasovacího práva. Dále předseda poukázal na to, že po skončení funkčního období vlády dojde v letošním roce i k ukončení funkčního období Rady a ke jmenování jejich členů na následující funkční období.

V rozpravě vystoupila Pavla Boučková a vyjádřila své hluboké znepokojení ohledně důvodů, které vládu vedly k tomu, že neschválila návrh na jmenování Davida Strupka členem Rady. Ozámila, že za těchto okolností je pro ni nepřijatelné, aby byla i nadále členkou tohoto poradního orgánu vlády a na svou funkci s okamžitou platností rezignovala. Ze stejných důvodů s okamžitou platností rezignoval na svou funkci člena Rady i Kumar Vishwanathan.¹ Petra Burčíková konstatovala, že vzhledem k okolnostem své členství v Radě ještě zvaží. Jaroslav Müllner (MŠMT) reagoval v tom smyslu, že vláda nepřijala žádné odůvodnění svého usnesení a že oprávnění stálého zástupce člena Rady jsou stejná jako postavení člena Rady. V další diskusi zazněl názor, že vláda svá rozhodnutí formálně nezdůvodňuje, ale protože MŠMT bylo jediným připomínkovým místem, které vzneslo zásadní připomínky, lze se důvodně domnívat, že důvodem pro nejmenování D. Strupka členem Rady byla právě připomínka MŠMT.

Rada poté schválila přerušení tohoto bodu s tím, že v jeho projednávání bude pokračovat v závěru zasedání, poté, co se členové Rady seznámí s textem připomínky MŠMT

¹ Počet přítomných s hlasovacím právem se snížil na 20.

(hlasování 19-0-1). Rada pokračovala v jednání o tomto bodu po projednání bodu 4 programu a přijala (hlasování 12-2-3)² následující usnesení: „*I. Rada vlády ČR pro lidská práva (dále jen „Rada“)* respektuje právo vlády ČR jmenovat členy svých poradních orgánů. Rada však vyjadřuje hluboké znepokojení vzhledem ke skutečnosti, že členem Rady nebyl jmenován pan David Strupek. Rada se totiž důvodně, při absenci jiných námitek proti jmenování pana Davida Strupka, domnívá, že se tak stalo pouze na základě zásadní připomínky ministryně školství, mládeže a tělovýchovy proti jeho jmenování s odůvodněním, že pan David Strupek jako advokát zastupoval své klienty při podání stížnosti k Evropskému soudu pro lidská práva a v řízení před ním. Rada považuje za nepřijatelné, aby se výkon advokacie, tj. prostředku uplatnění ústavně garantovaného práva na právní pomoc, počítaje v to i právní pomoc před mezinárodním soudem pro lidská práva vůči jednání státu, stal důvodem pro omezení advokáta v přístupu k veřejným funkcím, tedy i k členství v poradním orgánu vlády pro oblast ochrany lidských práv a základních svobod. II. Rada ukládá svému předsedovi, aby v souladu s čl. 2 odst. 4 statutu Rady předložil toto usnesení prostřednictvím místopředsedy vlády a ministra spravedlnosti vládě ČR.“

2. podnět Výboru pro odstranění všech forem diskriminace žen k diskriminaci mužů pečujících o děti – projednání stanoviska náměstka ministra práce a sociálních věcí pro oblast sociálního pojištění, příjmové politiky a posudkové služby Jiřího Hoffmana ze dne 28. dubna 2006

Tajemnice Výboru pro odstranění všech forem diskriminace žen Lucie Otáhalová stručně připomněla obsah podnětu a popsala průběh meziresortního připomínkového řízení. Požadavek, aby podnět nebyl vůbec přeložen vládě, uplatnil náměstek ministra práce a sociálních věcí Jiří Hoffman až po skončení připomínkového řízení. O argumentech, kterými požadavek odůvodnil (probíhající řízení u Ústavního soudu, návrh antidiskriminačního zákona), již členové Rady diskutovali na zasedání Rady 6. února 2006.

Poté proběhla diskuse o roli Ústavního soudu jako negativního zákonodárce a o otázce, zda by Rada měla podnět předkládat k projednání Radě vlády pro rovné příležitosti žen a mužů. Rada přijala (hlasování 16-1-3) následující usnesení: „*Rada se seznámila se stanoviskem náměstka ministra práce a sociálních věcí pro oblast sociálního pojištění, příjmové politiky a posudkové služby Jiřího Hoffmana ze dne 28. dubna 2006.*“ Tajemnice Rady na závěr upřesnila, že podnět bude vládě předložen v podobě, která je výsledkem meziresortního připomínkového řízení a která byla rozeslána společně s pozvánkou na toto zasedání.

3. podnět Výboru proti mučení a jinému nelidskému, krutému, ponižujícímu zacházení a trestání ke zřízení samostatného orgánu pro šetření deliktního jednání příslušníků Policie ČR, obecní policie a Vězeňské služby ČR – informace o výsledcích meziresortního připomínkového řízení a projednání dalšího postupu

Tento bod stručně uvedla Jana Marečková, tajemnice Výboru proti mučení a jinému nelidskému, krutému, ponižujícímu zacházení a trestání. Informovala o výsledcích meziresortního připomínkového řízení, ve kterém Ministerstvo vnitra, Ministerstvo zemědělství a Vězeňská služba uplatnily zásadní připomínky. Z diskuse členů Rady vyplynulo, že z formulace návrhu usnesení vlády by mělo být zřejmé, že realizace úkolu „předložit návrh legislativních a dalších opatření...“ není závislá na výsledcích provedené analýzy a že možnost zřízení samostatného kontrolního orgánu bude ministrem vnitra ve

² Při hlasování nebyli přítomni Petra Burčíková, Martin Plíšek a Radovan Suchánek. Počet přítomných s hlasovacím právem byl 17.

spolupráci s ministrem spravedlnosti posouzena obligatorně. Rada přijala (hlasování 20-0-0) následující usnesení:

„Rada vlády ČR pro lidská práva schvaluje změnu svého podnětu ke zřízení samostatného orgánu pro šetření deliktního jednání příslušníků Policie ČR, obecní policie a Vězeňské služby ČR provedenou na základě výsledků meziresortního připomínkového řízení a doporučuje předsedovi Rady, aby podnět (návrh usnesení vlády) předložil prostřednictvím místopředsedy vlády a ministra spravedlnosti vládě v tomto znění:

V l á d a

I. bere na vědomí podnět Rady vlády ČR pro lidská práva ke zřízení samostatného orgánu pro šetření deliktního jednání příslušníků Policie ČR, obecní policie a Vězeňské služby ČR, obsažený v příloze tohoto usnesení;

II. u k l á d á ministrovi vnitra ve spolupráci s místopředsedou vlády a ministrem spravedlnosti analyzovat stávající systém odhalování, prověřování a vyšetřování deliktního jednání příslušníků ozbrojených bezpečnostních sborů a předložit vládě do 31. března 2007 návrh legislativních a dalších opatření ke zřízení objektivního, nestranného a účinného systému odhalování, prověřování a vyšetřování tohoto deliktního jednání, včetně možnosti zřízení samostatného kontrolního orgánu.“

4. podnět Výboru pro lidská práva a biomedicínu ve věci sterilizací prováděných v rozporu s právem

Podnět odůvodnil předseda Výboru pro lidská práva a biomedicínu Petr Struk. Uvedl, že cílem podnětu je především realizace opatření navržených poradním sborem ministra zdravotnictví a veřejným ochráncem práv. V následující rozpravě diskutovali přítomní zejména o problematice odpovědnosti státu, občanskoprávní odpovědnosti a trestněprávní odpovědnosti v případech neoprávněně provedených sterilizací, o otázce možného mimosoudního odškodňování obětí a jeho právním základu a o přidělení gescí k některým návrhům opatření.

Poté Rada schválila návrh na vrácení podnětu k dopracování Výboru pro lidská práva a biomedicínu (hlasování 18-0-0)³ a návrh na přerušení zasedání Rady po dokončení projednání bodu 1 s tím, že toto zasedání bude pokračovat 19. června 2006 od 13:00 hodin podle schváleného programu (hlasování 14-2-2). Následovalo dokončení projednání bodu 1 (viz bod 1).

Zapsala: J. Marečková

Schválil: S. Karásek

Datum: 1. června 2006

³ Při hlasování nebyli přítomni Petra Burčíková a Martin Plíšek. Počet přítomných s hlasovacím právem byl 18.